

آینه

تصاویر

روزنهای به سوی امید

... مردم و مسوولان کشور خوب می‌دانند که ایران در آستانه پشت‌سرگذاشتن یک‌بحران بین‌المللی است. بنابراین بدون اینکه وسوسه خناسان روی آنها اثر گذارد باید چشم به آینده بدوزند و با امید فراوان این دوره سه ماهه را هم در حمایت سیاست خارجی و تلاش‌های دکتر طریف سپری کنند. آنچه بدخواهان ایران همچون نتانیاهو و تندروهای جمهوری‌خواه در بوق می‌مند نباید در دل مردم و مسوولان کشور کوچک‌ترین تردیدی به‌وجود آورد. آنچه را اوپاما و کری، وزیر امور خارجه ایشان، برای مصرف داخلی آمریکا و ساکت‌کردن مخالفان سخ‌خرانی می‌کنند و بیان می‌دارند نباید دل مردم و مسوولان ایرانی را بلرزاند و تصور کنند در توافق انجام‌شده کمبودی وجود دارد یا توافق انجام‌شده به اندازه کافی برد- برده نبوده؛ بلکه برعکس متضمن همه حقوق ایران بوده و کشورمان هیچ چیزی را از دست نداده است. بگذارید بدخواهان در تب حسادت و بغض و عداوت بسوزند و با تلاطم سیاسی در ایران، دل آنها آرامش نگیرد.

جمهوری اسلامی

سال تحولات مهم

... هرچند عده‌ای تلاش می‌کنند اهمیت این تفاهم را نادیده بگیرند، ولی توافق بر سر لغو کلیه تحریم‌ها و اینکه کلیه قدرت‌های جهانی رسماً و کتبا به حق فعالیت‌های هسته‌ای ایران اعتراف نمایند، امتیازات مهمی برای ایران است که همین قدرت‌ها با گروگان‌گرفتن آنها قصد داشتند دولت ایران را وادار به تسلیم‌شدن در برابر خواسته‌های خود نمایند. این تفاهم، نشان داد ملت ایران مقاومت‌تر از آنست که قدرت‌های جهانی بتوانند اراده خود را بر او تحمیل کنند و با ابزارهای ظالمانه‌ای از قبیل تحریم این ملت را وادار به عقب‌نشینی نمایند. واقعیت اینست که در شرایط کنونی ما به حداکثر چیزی که می‌توانستیم برسیم رسیده‌ایم، به‌ویژه آنکه خرابکاری‌های دولت‌های نهم و دهم کار را بیش‌ازحد تصور دشوار کرده بود.

سازش

کارشکنی آمریکاپس از قرائت بیانیه اطمینان به شیطان ممنوع!

... کارشکنی ایالات‌متحده‌امریکا پس از قرائت بیانیه مشترک مونگرتی و محمدجواد طریف نماذ و مصداق دیگری دال بر بی‌اعتمادی نسبت به شیطان بزرگ است. اظهارات متناقض مقامات آمریکایی، غربی و حتی روسی درخصوص نحوه برداشته‌شدن تحریم‌ها و تأکید افرادی مانند اوپاما و کری نسبت به مرحله‌ای برداشته‌شدن این تحریم‌ها موضوعی نیست که بتوان به سادگی از کنار آن گذشت! ایالات‌متحده‌آمریکا درحالی‌که توافق هسته‌ای نهایی میان طرفین امضا نکرده است، به برهم‌زدن معادلات بازی و شانتاژ تبلیغاتی و روانی علیه همین بیانیه مطلوب‌عاتی برآمده است. این خود نشان می‌دهد که چرا نباید به طرف مقابل اطمینان کرد.

توضیحات

اسناد مکتوب از عدم توازن فاحش داده‌ها و ستانده‌های توافق لوزان حکایت می‌کند

... سرجمع، توافقی لوزان، در بهتری‌ن حالت نگران‌کننده و در بدترین حالت فاجعه‌بار است. جز در موضوع اراک، این توافق در هیچ موضوع دیگر، حتی به طور تلویحی به خطوط قرمزی که تیم مذاکره‌کننده، خود برای خود ترسیم کرده بود پایبند نیست و با هیچ فرمولی نمی‌توان از حیث معادله داده- ستانده آن را که توافق متوازن دانست، به رغم همه رخصتانی که بی‌شک یک مذاکره‌کننده هسته‌ای کشیده در اینجا نشانی از تیم پیروزی بزرگ دیده نمی‌شود درحالی‌که آمریکا به اعتراف کری و اوپاما آتچان در موضع ضعف قرار داشته و دارد که بتوان در مقابله با آن یک پیروزی بزرگ به دست آورد. هنوز هم دیر نشده است.

کیم‌تان

دستاوردها یا دست‌داده‌ها؟!

... تعلیق بخشی از تحریم‌ها به گزارش آژانس و راستی آزمای تعهدات ایران موکول شده است. از متن توافق برمی‌آید و پذیرش اجرای پروتکل الحاقی – بازرسی از هر مکان در هر زمان- نیز حاکی از آن است که این بازرسی‌ها تحت عنوان PMD- ابعاد احتمالی نظامی- صورت می‌پذیرد، یعنی آژانس باید اعلام کند که در فعالیت‌های نظامی ایران، هیچ نمونه‌ای که احتمال – دقت کنید فقط احتمال- بهره‌گیری از آن در سلاح هسته‌ای وجود داشته باشد، دیده نشده است؛ و این درحالی است که به قول خاتم مذکور آژانس خواهد بود و از آنجا که ساخت ایران قابلیت حمل کلاhek هسته‌ای دارند و باید نابود شوند؛ا نه بیان دیگر، گزارش آژانس از یک‌سو مشروط به آن است که از تولید موشک‌های بالستیک دست بکشیم و موشک‌های تولیدشده را نابود کنیم و از سوی دیگر، تعلیق تحریم‌ها مشروط به همین گزارش آژانس خواهد بود و از آنجا که آژانس موشک‌های بالستیک را تحت گزاره PMD ارزیابی می‌کند! تحریم‌های تعلیق‌شده نیز در اولین بازه زمانی مجدداً برقرار خواهد شد. یعنی امتیازات را داده‌ایم و تحریم‌ها نیز به جای خود باقی مانده‌اند! آیا این، همان فرمول «برد-برده» مورد نظر است؟! و گفتنی‌های دیگری که بعدها خواهیم نوشت...

سیاست

بررسی کنش اصلاح طلبان در عرصه جامعه مدنی در گفت‌وگو با علی شکوری‌راد

ماهیچ‌گاه بیکار ننشستیم

مهسا جزینی

آیا کنش سیاسی اصلاح‌طلبان صرفاً انتخابات‌محور شده است؟ جامعه مدنی، سیاست جامعه‌محور و... اگرچه از دال‌های مجوری گفتمان اصلاح‌طلبی بوده اما اصلاح‌طلبان چه کارنامه مثبتی در این حوزه از خود ارایه کرده‌اند؟ در دورانی که امکان حضور در عرصه قدرت سیاسی نداشته‌اند و احزابشان با محدودیت‌هایی روبه‌رو بوده است در حوزه جامعه مدنی چه کرده‌اند؟ آیا محدودیت‌های سال‌های اخیر بهانه مناسبی است برای حضور کم‌رنگ جریان اصلاح‌طلبی در حوزه جامعه مدنی یا جامعه سیاست‌محور؟ شواهد می‌گوید اصلاح‌طلبانی که به جد معتقد به رویکرد سیاست جامعه‌محور و فعالیت در این حوزه بودند باوجود همه محدودیت‌ها توفیقاتی هم داشته‌اند. دکتر مصطفی معین که خود از معتقدان و پیشگامان کنش در حوزه جامعه مدنی است، معتقد است اصلاح‌طلبان در دوره‌ای که برسر قدرت بودند باید بیش و پیش از آنکه گردن در حوزه فعالیت‌های جامعه مدنی سرمایه‌گذاری مادی و معنوی می‌کردند. از همین‌رو بود که بعد از پایان دوره اصلاحات، دولتی که اعتقاد می‌جسمایه‌گذاری مادی و معنوی فضا را بر فعالیت‌های مدنی تنگ و نهادهای مردمی را محدود کرد؛ اما فارغ از همه اینها، خود اصلاح‌طلبان در دورانی که بیرون از قدرت بودند تا کجا به این حوزه ورود کردند؟ آیا اصلاً نیازی دیدند در شرایطی که قدرت سیاسی از دستشان خارج شده است، قدرت را در جایی دیگر بجویند؟ با علی شکوری‌راد در این باره **گفت‌وگو** کرده‌ایم.

فرستی برای همیشه باقی نمی‌ماند. مهم این است که آن فرد یا مجموعه آمادگی لازم را در آن لحظه داشته باشند که از آن فرصت استفاده کنند.

ما این خیلی خوب است. اما آیا باید همه توان معطوف به این باشد که منتظر فرصت ماند؟ فارغ از این، چه برنامه‌ریزی دیگری می‌توان داشت؟ شما به این آماده‌بودن و بدنه اجتماعی اصلاح‌طلبی اشاره کردید اما ابزار اصلاح‌طلبان برای ارتباط با همان بدنه اجتماعی که دارند، چیست؟ اصلاح‌طلبان باوجود همه محدودیت‌ها چه کاری کرده‌اند که این بدنه را آماده نگه دارند؟ بعضی وقت‌ها این «بدنه» آن جوابی که اصلاح‌طلبان نیاز داشته‌اند را نداده است. در سال‌های آخر دولت اصلاحات شاهد چنین اتفاقی بودیم. این ابزار را به اعتقاد شما چگونه ایجاد می‌شود؟

در مجموعه اصلاح‌طلبان همه هم‌تراز نیستند؛ عده‌ای اصلاح‌طلب خالص هستند، عده‌ای اصلاح‌طلب هستند اما مقداری هم منافع شخصی دارند. عده‌ای اصلاح‌طلب هستند اما دنبال مسایل دیگری هم هستند. عده‌ای اصلاح‌طلب هستند تا جایی که به مخاطره نیفتند. عده‌ای اصلاح‌طلب هستند تا زمانی که احساس کنند این مسیر به رویشان باز است و حتی عده‌ای که هرچند اندک هم هستند اما اگر شرایط اقتضا کرد آمادگی دارند به طرف مقابل بپیوندند. همه

اینها در مجموعه اصلاح‌طلبان وجود دارند. همراه‌کردن این مجموعه نیازمند ایده متمرکزی است که به آن گفتمان اصلاح‌طلبی می‌گویند. این گفتمان هرچقدر پرنرگ‌تر باشد و نمادهای مشخصی داشته باشد بیشتر می‌تواند تدام پیدا کند. ما از یک نماد تمام‌عبار اصلاح‌طلبی بهره‌مند هستیم که در شخص رهبر اصلاحات متجلی است. این سرمایه بزرگی است که اصلاح‌طلبان دارند و قابل‌انکار نیست. بعد از مطرح‌شدن سرمایه اقتصادی، سرمایه انسانی و سرمایه اجتماعی الان می‌گویند جامعه‌ای می‌تواند به سمت بهبود برود که دارای سرمایه‌های نمادین باشد. جامعه ما به‌لحاظ سیاسی دارای سرمایه نمادین بسیار ارزشمندی است که اختصاص به نسل و دوره کنونی ندارد. منتها درحال حاضر بیشترین بهره را کسانی از این سرمایه می‌برند که به وجه نمادین آن که همان اصلاح‌طلبی است بیشترین وفاداری را دارند. این سرمایه بسیار بزرگ است و چیز کمی نیست. طرف مقابل سرمایه‌های نمادین چندانی ندارند. مهم این است که سرمایه‌ای را که داریم قدر بشناسیم. از آن درست استفاده کنیم و درست حفظش کنیم. همان‌طور که گفتم این کنش و رفتار جناح اصولگراست که سرمایه نمادین بر فرض ۹۰درصدی ما را صددرصدی کرده است. این افزایش محبوبیت را جناح مقابل ناخواسته به ما هدیه کرد. به هر حال جناح مقابل به دلیل نقص و نارسایی‌ای که در گفتمان و تفکرشان و در آگاهی و شناختشان

کردید، من آن را نفی نمی‌کنم ولی می‌توانم توضیحاتی بدهم. من به‌عنوان یک کنشگر سیاسی و کسی که فعالیت‌های اصلاح‌طلبی داشته است می‌توانم به بخشی از مشکلاتی که با آن مواجه بودیم، اشاره کنم؛ یکی از مشکلاتی که در ایران داریم و مشکل جدی و مهمی هم هست مشکل سازمان‌یابی و برنامه‌ریزی است. ممکن است خرده‌سازمان‌یابی‌هایی هم صورت بگیرد ولی وقتی ابعاد را کمی بزرگتر می‌کنیم و می‌خواهیم در مورد حزب صحبت کنیم، سوال شما را یک حزب باید جواب بدهد.

ما نه فقط یک حزب؛ یک شخص یا فرد شاخص دیده شده اصلاح‌طلب هم که به این قضیه باور دارد، می‌تواند پاسخگو باشد.

خب، بله. من به اندازه خودم می‌توانم پاسخ بدهم.

ما من این بحث را فارغ از مباحث سیاست رسمی مطرح می‌کنم، خرده‌فعالیت‌ها یعنی جمع‌شدن‌های توان‌های کوچک در قالب (NGO) این‌ها را در حوزه‌های اجتماعی- فرهنگی و نه سیاسی، چرا اصلاح‌طلبان در

شرایط محدودیت‌های سیاسی بیشتر به این سمت نرفتند؟

شما می‌دانید چه تعداد NGO یا سازمان غیردولتی در دوره اصلاحات ایجاد شد؟ و چه تعداد NGO در دوره بعد از اصلاحات از بین رفتند؟ آمار دارید؟

ما بله؛ قطعاً خیلی زیاد؛ و از محدودیت‌های بعد از آن هم با خبر هستم.

آمار بالااست. جناح مقابل رسماً هزینه راه‌اندازی و فعالیت در NGOها را بسیار بالا بردند. هر کاری بر اساس هزینه و فایده صورت می‌گیرد. همان‌طور که اصلاح‌طلب‌ها دارای طیف هستند، افراد جامعه هم دارای طیف هستند. همه حاضر نیستند برای فعالیت‌هایشان هزینه بپردازند. نوع متوسط انسان‌ها وارد فعالیت‌هایی می‌شوند که برایشان هزینه‌ای نداشته باشد.

ما سوال من مشخصاً در مورد اصلاح‌طلبان است.

اگر در جامعه، کاری هزینه‌بر باشد نوع مردم کمتر به سراغ آن می‌روند. اصلاح‌طلب‌ها هم کمتر می‌توانند مردم را دعوت به مشارکت در آن کار یا فعالیت کنند. سازمان‌یابی در همان‌طور فوق‌العاده پرهزینه شده است. این به خاطر نگاه و سیاست‌های جناح مقابل است. آنها دوست دارند در جامعه یک فضای پوپولیستی و سازمان‌نیافته وجود داشته باشد.

ما در انتخابات مجلس هفتم شروع کردیم به یک سازمان‌دهی خوشه‌ای... که البته با رد صلاحیت‌ها عملاً نشد آن را عملیاتی کنیم. این ایده را بعداً تحت عنوان «سازمان رای» ادامه دادیم. بر این مینا که هر عضو مرکزی با ۱۰ نفر در ارتباط باشد. ۱۰ نفر هرکدام با ۱۰ نفر و همین‌طور تا جمع بزرگی در ارتباط تعریف‌شده با حزب باشند و بتوانیم شبکه‌ای بسازیم که این ارتباطات در آن نهاده‌ین شده باشند. در واکنش به این سازمان‌دهی حساسیت‌هایی بروز داده شد.

ما البته سوال من درباره کنشگری اصلاح‌طلبان در شرایطی است که برایشان امکان حضور و رقابت آشکار در حوزه سیاست‌ورزی رسمی فراهم نیست. در چنین شرایطی می‌توانستند به جامعه مدنی روی آورند و در این عرصه فعال شوند.

فرقی نمی‌کند. ببینید؛ دولت اصلاحات اساساً چرا به دنبال انتخابات شوراهای رفت و چرا در دوره اصلاحات بر تشکیل شوراهای پافشاری شد؟ تشکیل شوراهای به این معنی بود که ۲۰۰-۳۰۰نفر از شهروندان جایگزین بیابند که می‌تواند تاثیر اجتماعی داشته باشد. ما می‌گفتیم وقتی این تعداد از شهروندان وارد عرصه قدرت ولو در حد شوراهای شوند می‌توانند تاثیرگذار باشند. این یعنی کمک به شکل‌گیری جامعه مدنی و قدرت‌دادن به آن. یک روند رو به جلو و برگشت‌ناپذیر. پافشاری برای راه‌انداختن شوراهای کار بسیار اصولی در جهت تقویت جامعه مدنی بود. جامعه مدنی که تقویت شود کشور رو به جلو می‌رود. نمونه دکتر معین را که می‌گویند و بنده هم تأیید و کارهایشان را تحسین می‌کنم؛ خب چه کسی، امثال ایشان را باید تربیت و تولید کند تا نه یک دیکر معین، بلکه هزار نفر مثل دکتر معین داشته باشیم؟ چنین افرادی یا باید در یک حزب تربیت شده و رشد کرده باشند یا در NGOها. خب ما که تاریخچه بلندی برای NGOها و این نوع سازمان‌دهی‌ها نداریم. حزب هم همین‌طور.

ما این کار توسط بقیه اصلاح‌طلب‌ها قابل انجام بود.

کدام بقیه؟ آن بقیه خودشان کجا آموزش دیده‌اند؟ **ما همان جایی که دکتر معین آموزش دیده‌اند.** آقای دکتر معین یک فرد استثنایی و کم‌نظیر است. جایی آموزش ندریده است. تربیت سیاسی او خودبنیاد است. من حرف شما را رد نمی‌کنم. در عمل، بین ایده‌های اصلاح‌طلبان در حوزه جامعه مدنی و عملکرد آنها فاصله وجود دارد. تعداد کمی از میان آنها واقعا به این ایده پایبندند و در عمل دنبال آن را گرفته‌اند. نمونه دکتر معین را در جامعه، باز هم داریم؛ برای مثال لطف‌الله میثمی که به تنهایی یک نهاد است یا بهزاد نبوی که به تنهایی یک سازمان است. منتها اینها تعدادشان محدود است و ما باید تعداد بیشتری از اینها داشته باشیم.

ما دقیقاً؛ سوال من هم همین است.

اینها کجا باید تولید می‌شدند؟ شما سوال می‌کنید چرا تعداد بیشتری دکتر معین تولید نشده است؟ دلایل متعددی دارد. مانند نگاه خاص به جامعه مدنی و نهادهای مدنی. مثلاً ببینید تا چه اندازه سطحی و خنده‌دار برخی مدعیان اصولگرایی جامعه مدنی را در برابر جامعه دینی قرار می‌دهند. آیا شما فکر می‌کنید حرکت فراگیر مدنی به‌راحتی تحمل می‌شود؟ به نظر من نه.

ادامه در صفحه ۷

آینه دیروز

۹سال پیش درچین‌روزی

ایران

- نماینده ایران در آژانس از آغاز تعامل تازه خبر داد- روابط جدید تهران و آژانس انرژی اتمی- علی‌اصغر سلطانیه استراتژی جمهوری‌اسلامی پس از صدور بیانیه شورای امنیت را همکاری گسترده با آژانس انرژی اتمی و بازرسان اعلام کرد- ایران برای یافتن راه‌حل برای حل مساله هسته‌ای آماده است غنی‌سازی را در سطح صنعتی به تعلیق درآورد.
- کاردار جمهوری‌اسلامی در بغداد در گفت‌وگو با «ایران»؛ دستور کار مذاکرات ایران و آمریکا به‌زودی مشخص می‌شود
- پاسخ تهران به بیانیه ۷ ماده‌ای شورای امنیت، «منوچهر متکی»؛ وزیر امورخارجه ایران اندکی پس از بیانیه شورای امنیت پیشنهاد تاسیس یک مرکز «منطقه‌ای» برای تولید سوخت هسته‌ای را ارایه کرد، اعضای شورای امنیت آخرین نشست خود را با حضور سلوانا و اشتاین‌مایر در برلین برگزار کردند (این بیانیه در جنگالی‌ترین مفاد خود فرصت ۳۰ روزه برای تعلیق فعالیت‌های غنی‌سازی ایران تعیین کرده است)

سازش

- تغییرنکردن ساعت کشور به آشفنگی کلاس‌های درس منتهی شد- سردرگمی دانش‌آموزان
- تردید نکنید عراق عوض می‌شود- مقاله‌ای از ابراهیم جعفری
- در خلیج‌فارس نشان داده شد؛ افزایش توان موشکی ایران
- بحران سیاسی فرانسه؛ تیتز یک روزنامه‌ها
- ۲۲میلیون مسافر در نوروز۸۵
- تأکید ایران بر حقوق هسته‌ای خود
- زلزله در نوروز؛ تخریب سه بنای تاریخی بروجرد
- از سوی مقام‌معمّر رهبری اعلام شد: سال‌۸۵، سال پیامبر اعظم(ص)
- تکذیب شایعه فوت ایت‌الله مهدوی‌کنی
- استاد صنعتی درگذشت
- سردرگمی در پی تغییرنکردن ساعت رسمی کشور
- رایزنی برای تشکیل دولت ائتلافی؛ پراکندگی آرا در اسرائیل

جمهوری اسلامی

- آزمایش موشک «آژدر»؛ قدرتمند ساخت ایران در آزمایش پیامبراعظم(ص)
- اعتراض مردم و مراجع دینی عراق به مداخله آمریکا و انگلیس
- کارت هوشمند سوخت امسال به جیب مردم می‌رود
- به مصاحبه آقای سلطانیه با شبکه خبری «سی‌ان‌ان» آمریکا مطرح شد: ششدار به شورای امنیت درخصوص عدم‌ورود به پرونده هسته‌ای ایران
- نماینده لیبی؛ فریب آمریکا را خورديم
- در واکنش به برخورد سیاسی با پرونده هسته‌ای ایران: ایران بیانیه رییس شورای امنیت را قاطعانه رد کرد
- در پیام نوروزی رهبر معظم انقلاب، سال‌۸۵ به نام مبارک پیامبر اعظم(ص) مزین شد
- زلزله لرستان ۱۳۰ روستا را تخریب و ۱۵هزار خانوار را بی‌خانمان کرد
- ساعت رسمی کشور ثابت ماند؛ ساعات کار مدارس و ادارات تغییر کرد

اعتماد

- مرکز پژوهش‌های مجلس با انتشار گزارشی اعلام کرد: بحران مسکن در سال۸۵
- طرح منطقی‌کردن سود بانکی امروز در مجلس بررسی می‌شود- شبکه بانکی زیر فشار فزاینده
- ناسامانی در کمک‌رسانی به زلزله‌زدگان
- بزرگ‌ترین هواپیمای ترابری نیروی هوایی آمریکا سقوط کرد

اطلاعات

- در گفت‌وگوی اختصاصی اطلاعات با نماینده صندوق جمعیت این سازمان مطرح شد: گزارش سازمان‌ملل از بهبود شاخص‌های اجتماعی- اقتصادی زنان در ایران
- در مرحله نهایی این آزمایش صورت گرفت- آغاز حملات سنگین نیروهای شرکت‌کننده در آزمایش پیامبر اعظم(ص) به مواضع دشمن فرضی

کیم‌تان

- رسانه‌های آمریکا و انگلیس در ارزیابی آزمایش پیامبر اعظم(ص) اذعان کردند: توان ایران در کنترل خلیج‌فارس
- در یک کنفرانس خبری در بغداد، رایس: در عراق خون داده‌ایم پس حق مداخله داریم
- اسکان موقت زلزله‌زدگان لرستان پایان یافت
- انگلیس برای امنیت داخلی به الگوی افبی‌آی روی آورد